

Setmana Internacional del Compost (ICAW 2021)

Impulsem el compost, font orgànica d'economia circular

JORNADA TÈCNICA EN LÍNIA

4 de maig 2021

Propietats i usos del compost

Autor:

MF TÈCNIMA

Montse Garcia Dilmer

www.mftecnicma.com

Índex

---

1) Característiques del compost.

2) Propietats i millores del sòl.

3) Aplicacions i usos.

Característiques del compost

El COMPOST és un fertilitzant orgànic.

S'entén com a fertilitzant aquell **material que aporta nutrients a les plantes, als cultius...**

L'article 5 del Real Decret 506/2013 estableix 7 grups de fertilitzants:

Grup 1: Adobs inorgànics nacionals.

Grup 2: Adobs orgànics.

Grup 3: Adobs organo-minerals.

Grup 4: Altres adobs i productes especials.

Grup 5: Esmenes calcàries.

Grup 6: **Esmenes orgàniques.**

Grup 7: Altres esmenes.

Característiques del compost

Dins d'aquest GRUP 6 (Esmenes orgàniques) hi ha descrits 9 tipus diferents d'esmenes:

01 Esmena orgànica húmica

02 Esmena orgànica compost

03 Esmena orgànica compost vegetal

04 Esmena orgànica compost de fems

05 Esmena orgànica Vermicompost

06 Esmena orgànica Torba de molsa (Tipo *Sphagnum*)

07 Esmena orgànica Torba herbàcia

08 "Alperujo" dessecat

09 Compost de "Alperujo"

Un compost de FORM és una **Esmena orgànica compost**, grup 6 i subgrup 02 **(6.0.2)**, atenent a l'Annex 1 del Real Decret 506/2013.

Característiques del compost

Les característiques generals d'una **Esmena orgànica compost**, grup 6.0.2, atenent a l'Annex 1 del Real Decret 506/2013, són:

Informació sobre la forma d'obtenció i els components essencials. (RD 506/2013)	Contingut mínim en nutrients (% en massa). Informació sobre l'avaluació dels nutrients i altres requisits. (RD 999/2017)	Altres informacions sobre la denominació del tipus o de l'etiquetat. (RD 999/2017)	Contingut en nutrients que han de declarar-se i garantir-se. Formes i solubilitat dels nutrients. Altres criteris. (RD 506/2013)
Producte higienitzat i estabilitzat, obtingut mitjançant una descomposició biològica aeròbica (inclosa fase termofílica), sota condicions controlades, de materials orgànics biodegradables de l'Annex IV del RD, recollits separadament.	<ul style="list-style-type: none"> - Matèria orgànica total > 35% - Humitat màxima 40 % - Relació C/N < 20 - Les pedres i graves eventualment presents de diàmetres > a 5 mm no superaran el 2% - Les impureses (metalls, vidres i plàstics) eventualment presents de diàmetre > 2 mm no superaran el 1,5 % - El 90 % de les partícules passaran per malla de 25 mm 	<ul style="list-style-type: none"> - pH - Conductivitat elèctrica - Relació C/N - Humitat mínima i màxima - Matèries primeres utilitzades - Tractament o procés d'elaboració, segons la descripció indicada en la primera columna 	<ul style="list-style-type: none"> - Matèria orgànica total - Carboni orgànic - N total (si >1%) - N orgànic (si > 1%) - N amoniacal (si > 1%) - P₂O₅ total (si > 1%) - K₂O total (si > 1%) - Àcids húmics - Granulometria

Característiques del compost

El compost obtingut al **Consorti per a la Gestió dels Residus del Vallès Oriental**, està inscrit al “*Registro de Fertilizantes y afines*” del “*Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación*”, amb codi:

Datos generales del fertilizante	
Nº de registro	F0002557/2026
Nombre comercial	COMPOSTVO VALLES ORIENTAL
Tipo de producto	Enmienda orgánica Compost
Fabricante	<u>CONSORCI PER A LA GESTIÓ DELS RESIDUS DEL VALLÈS ORIENTAL</u>

Característiques del compost

És un compost fabricat amb dues **matèries primeres**:

- Fracció Orgànica Residus Municipals - FORM
- Fracció vegetal – FV

Procés: Digestió anaeròbia + compostatge = **COMPOST** (higienitzat i estabilitzat)

La seva presentació és en **pols**, per a la seva **aplicació directe al sòl**.

Forma de presentació y modo de empleo

Forma de presentació	Polvo
Modo de empleo	Aplicación directa al suelo
Envasado	Granel

Característiques del compost

Característiques del “COMPOSTVO VALLES ORIENTAL”:

1) Riquesa en **macronutrients**:

Paràmetre	Unitats	Valor
Nitrogen Total	% smf	1,9 – 2,7
P ₂ O ₅	% smf	1,1 -1,7
K ₂ O	% smf	0,5 -0,9

2) Riquesa en **matèria orgànica**:

Paràmetre	Unitats	Valor
Matèria orgànica total	% smf	35 – 45
Carboni orgànic	% smf	20 -26
Àcids húmics	% smf	2 - 9
Relació C/N		10 – 17,5

Característiques del compost

3) Micronutrients:

Metales pesados	
Cadmio (Cd)	1,9
Cobre (Cu)	299,0
Niquel (Ni)	89,0
Plomo (pb)	149,0
Cinc (Znd)	499,0
Mercurio (mg)	1,4
Cromo total (Cr)	
Cromo VI (Cr VI)	
Clasificación del producto(anexo V del R.D.)	

COMPOST CLASSE B

4) Propietats organolèptiques:

✓ **Olor, color, textura...**

COMPOST DE BONA QUALITAT

- Producte orgànic higienitzat i estable
- Ha de fer una olor similar a terra de bosc
- S'ha de trobar a temperatura ambient
- No ha de contenir impureses tals com plàstics, pedretes, vidrets i altres materials no orgànics
- Exempt de llavors i males herbes
- Ha de complir la legislació que regula els productes fertilitzants

Propietats i millores del sòl

El compost, triple acció de millora en un sòl. Teoria de **les tres M**:

- 1) **Matèria Orgànica:** Millora la funció física, l'estructura del sòl.
- 2) **Microbiologia:** Aportació de bacteries aeròbiques (vida pel sòl).
- 3) **Mineral:** Aportació química. Tres macronutrients.

Propietats i millores del sòl

1) **Matèria Orgànica:** Millora la funció física, l'estructura del sòl.

- Millora del contingut en MO del sòl.
- Millorem la capacitat de retenció d'aigua del sòl, per tant, els vegetals estaran menys exposats a la sequera i, com a resultat,
- Seran menys susceptibles a presentar patologies, fisiopaties i la disminució del creixement, típics en plantes sotmeses a condicions d'estrès hídric.
- Reestructuració del sòl: sòl més sa amb espai porós...

Propietats i millores del sòl

2) Microbiologia: Aportació de bactèries aeròbiques (vida pel sòl).

Funció biològica:

- Augmenta l'activitat microbiana

El compost té efectes supressius sobre certes patologies a causa d'una combinació de característiques físiques, químiques i biològiques, així com perquè els microorganismes beneficiosos que aporta competeixen amb els patògens pels nutrients i l'hàbitat (*Noble i Coventry, 2005*).

Les vies de la supressió poden ser diverses: parasitisme, antibiosi, competència, resistència sistèmica induïda, millora de la nutrició vegetal i del vigor de les plantes que augmenta la resistència a malalties, etc. (*Hoitink i Boehm, 1999; Nortcliff i Amlinger, 2001; Cotxarrera et al., 2002*).

Propietats i millores del sòl

3) Mineral: Aportació química. Tres macronutrients.

Funció química:

- Aporta nutrients al sòl
- Augmenta la capacitat de retenció dels nutrients

Les característiques del compost **es corresponen més a una esmena-adob orgànic que a un fertilitzant mineral**; però **no per això s'ha de menystenir la seva aportació de fitonutrients i la seva capacitat d'assimilació**, aspecte a tenir en compte en l'establiment de les dosis d'adobament per evitar excessos i **reduir el consum de fertilitzants minerals, amb la corresponent protecció mediambiental i l'estalvi econòmic per a l'usuari**.

Aplicacions i usos

El compost és multifuncional i, segons les característiques, **pot ser considerat esmena orgànica, adob orgànic o component de substrats**, i ser utilitzat tant en agricultura (extensiva i intensiva), com en jardineria i també en restauració de paisatge i de zones degradades.

Aplicacions de compost:

- Per **incrementar el contingut en MO del sòl**, interessarà aportar quantitats elevades, no gaire freqüentment (per estalviar despeses en transport i aplicació), d'un material amb contingut elevat de MO molt estable. **(Esmena orgànica)**.
- Per **reestructurar el sòl**. **(Substrat)**.
- Per **aportar macronutrients**. **(Adob orgànic)**.
- (...)

Aplicacions i usos

Usos del compost:

1- Manteniment parcs i jardins.

2- Horts urbans, horts socials i horts en general.

3- Restauració de terrenys: clausura abocadors, talussos carreteres.

4- Recuperació paisatgística.

Aplicacions i usos

Usos del compost:

5- Cultius agrícoles intensius i extensius.

6- Substrats planta ornamental.

7- Enceballs per gespa (camps de futbol, golf, etc).

Aplicacions i usos

Dosis d'aplicació: Càlculs pla d'adobat o utilitzar taules de recomanacions.

USOS DEL COMPOST

Recomanacions sobre com utilitzar el compost com a fertilitzant orgànic en jardineria, horticultura, etc.

DESTÍ	QUANTITAT DE COMPOST	OBSERVACIONS
Gespa	Nova plantació: 2-3 Kg/m ² gespa Manteniment: 0,5-1 Kg/m ² gespa	Compost garbellat. Aplicació a la primavera o principis estiu
Arbres fruiters	Nova plantació: barreja a parts iguals de terra i de compost. Com a fertilitzant: capa de 2 cm a la base de l'arbre	Remoure/llaurar lleugerament. Aplicar tan bon punt s'ha acabat la recol·lecció de la fruita
Hort	De 1-3 Kg/m ² depenent del tipus d'hortalissa	Aplicar abans de plantar
Parterres	1-2 Kg/m ² o barreja a parts iguals de terra de jardí i de compost	Remoure/llaurar lleugerament
Arbres i arbusts	2-3 cm de compost en la base de l'arbre i barrejar superficialment	A la tardor
Testos i jardineres de flors	Una capa de 2 cm que s'haurà de barrejar amb la terra de jardí	A la primavera
Transplantaments	Barrejar una part del compost per tres parts de terra (1:3 en volum)	En el moment de trasplantar
Restauració de talussos i obra civil	Barrejar una part del compost per tres parts de terra (1:3 en volum)	Es recomana extreure la capa de sòl fèrtil abans de l'execució de l'obra i conservar-la per a la restauració, moment que barrejarem aquest sòl amb terra del propi indret
Sòls agrícoles	Per un ús com a adob, caldrà saber les necessitats del cultiu a implantar. Per un ús com a esmena orgànica, caldrà conèixer els nivells de matèria orgànica del sòl receptor	Serà necessari conèixer la composició del compost (anàlisi).

Reflexió final

TANCAR EL CICLE DE LA MATÈRIA ORGÀNICA

El **cicle de la matèria orgànica** és un dels exemples més evidents d'**economia circular**, en què **els residus que es generen** un cop tractats biològicament, **esdevindran un recurs** (compost) i **seran retornats al sòl** en forma de matèria orgànica i nutrients, que permetran el **desenvolupament de cultius** que **seran consumits** novament.

Utilitzem el COMPOST !!!!

Moltes gràcies

MF TÈCNIMA
Montse Garcia Dilmer
www.mftecnima.com

Granollers , Maig de 2021